

UTSIKTEN BARNEHAGE

ÅRSPLAN 2017-2020
UTGITT AUGUST 2017

VELKOMMEN TIL UTSIKTEN BARNEHAGE!

«Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling». (Rammeplanen) Barnehagens årsplan skal gi foreldre, ansatte og andre interesserte informasjon om hvordan vi jobber med å ivareta samfunnsmandatet.

LITT OM VÅR BARNEHAGE

Utsikten barnehage er en foreldre-eid barnehage som ligger idyllisk til på Reistad i Lier, med skogen som nærmeste nabo. Barnehagen er Reggio Emilia inspirert, har fokus på friluftsliv, samt et sunt og variert kosthold. Barnehagen har fire avdelinger som er tilrettelagt for barn i forskjellige aldre, med plass til 75 barn. Utsikten barnehages visjon er:

Vi utgjør en stor forskjell!!

BARNEHAGENS ÅRSPLAN

Barnehagens årsplan er utarbeid av personalet i barnehagen og daglig leder. Den skal sammen med avdelingenes handlingsplan danne grunnlag for barnehagens innhold. Årsplanen gjennomgås og godkjennes av samarbeidsutvalget i barnehagen.

Årsplanen skal fungere som:

- informasjonskilde og utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å påvirke barnehagens innhold.
- arbeidsredskap for personale.
- sikring av kvaliteten på barnehagens innhold.
- informasjonskilde om barnehagens innhold og pedagogiske arbeid til eiere, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.
- grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen og barnehagens innhold.

BARNEHAGENS PEDAGOGIKK

Utsikten barnehages pedagogiske arbeid har sitt grunnlag i Barnehageloven, Rammeplanen og barnehagens egen årsplan. Rammeplanen for barnehager fastslår at «barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.»

Utsikten barnehage er inspirert av en pedagogisk filosofi utviklet i den italienske byen Reggio Emilia. Våre arbeidsmetoder og vårt pedagogiske grunnsyn er derfor preget av dette. Filosofien er ikke basert på en metode eller teori, men handler om hvordan vi forholder oss til barnet. Filosofien bygger på en dyp respekt, og sterk tro på barnets iboende muligheter. Den grunnleggende tanken er at barn lærer gjennom å konstruere sin egen kunnskap i samhandling med andre barn, omgivelsene sine og kompetente, nysgjerrige voksne. Barn ses som medskaper av sin kultur og kunnskap, og det legges vekt på en demokratisk tankegang. Denne tanken gjenspeiles også i rammeplanen: «Barnehagen skal fremme demokrati og et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta.»

Pedagogens rolle blir å være lydhør og legge til rette for gode møteplasser som gir barnet mulighet til utvikling gjennom å stille spørsmål, utforske og tolke omgivelsene. Ansatte skal være voksne som tørr å gi barna tid og muligheter for refleksjon, som gir rom for barnas medvirkning, og som involverer barna på en slik måte at læring og utvikling foregår på deres premisser.

BARNES MEDVIRKNING

I følge barnehageloven har alle barn rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. (§3 barnehageloven)

Strukturen og daglige planer i Utsikten Barnehage formes slik at barna har mulighet til medvirkning. Vi vil skape trygge rammer med rom for barns egne synspunkter, medbestemmelse og utfoldelser, avhengig av barnets alder og modenhet. Barnas undring og refleksjon skal bli tatt på alvor og vi som voksne skal møte dem med et åpent sinn. Barna skal oppleve at de har betydning for fellesskapet og det skal vises respekt for barnas tanker, følelser og deres betydning for samfunnet.

Demokratiske verdier med mulighet til å medvirke i sin egen hverdag og til fellesskapets beste, er grunnleggende verdier i Reggio Emilia filosofien. Barnas medvirkning synliggjøres i barnehagens struktur, innhold og planer, som tar hensyn til og gir rom for barnas deltakelse, medbestemmelse og mening.

«Tvert imot, det er hundre som fins»

*Et barn er laget av hundre.
Barnet har hundre språk
hundre hender
hundre tanker
hundre måter å tenke på
å leke og snakke på.*

*Hundre, alltid hundre
måter å lytte på
å undres på og like på
hundre lyster til å forundre seg
og like
hundre lyster til å synge og
forstå
hundre verdener å
oppdage
hundre verdener å
finne opp
hundre verdener
å drømme fram.*

Loris Malaguzzi

OMSORG, LEK, LÆRING OG DANNING

Små barn har rett til, og skal møtes med omsorg. Vi ønsker at omsorg skal prege alle situasjoner i barnehagens hverdagsliv slik at det kommer til uttrykk under måltider, påkledning og når barn leker og lærer, stelles og legges.

God omsorg er mer enn fysiske handlinger og preges blant annet av lydhørhet, nærhet, innlevelse, evne og vilje til samspill. Å gi barn mulighet til å gi omsorg og ta imot omsorg fra hverandre, fremmer utviklingen av sosial kompetanse. I Rammeplanen står det at «barnehagen skal aktivt legge til rett for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.»

Danning kan ses som en livslang prosess som skjer i hvert enkelt individs møte med omverden, og som skjer i samspillet mellom mennesker og omgivelsene. Den ses som en gjensidig prosess mellom individer, og mellom individet og fellesskapet, og omfatter forandringer i et menneske, og påvirker både individet, samfunnet og verden rundt en.

Rammeplanen stadfester at «Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes ... Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne». Leken er meningsfull for barna i sin egen rett, og danner grunnlag for læring og utvikling. Å få delta aktivt i lek, utvikle sosial kompetanse og det å ha venner er viktig for barns læring. Det å få delta, oppleve glede, humor, spenning og engasjement i lek fører til trivsel og tilhørighet, og støtter også en positiv selvpoppfattelse senere i livet.

*"Det man hører glemmer man, det man ser husker man,
det man gjør forstår man".*

Loris Malaguzzi

SOSIAL KOMPETANSE

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.» (Rammeplanen) Disse inkluderer evnen til innlevelse i andre menneskers følelser, forståelse for andres perspektiv og evnen til samarbeid med andre. Evnen til å vise omsorg for andre, mestring av sosiale koder for samspill, evnen til å inkludere og dele med andre og evnen til å hevde seg på en positiv måte i gruppen inngår i ferdighetene. En av barnehagens viktigste oppgaver blir å påvirke og utvikle denne sosialiseringprosessen hos barna.

Konflikt er en del av hverdagen og virkeligheten. Det kan være forskjellige årsaker til konflikt, slik som forskjellige interesser, forskjellige meninger eller roller som vi har til daglig.

I sosialiseringprosessen skal barn tilegne seg kunnskap om hvordan konflikter eller uenigheter kan løses på en god måte. Konflikter er ikke nødvendigvis negative, de kan være en lærerik kilde til utvikling og selvforståelse. Konfliktløsning berører mange aspekter i utviklingen av sosial kompetanse hos barn. Gjennom konfliktløsning utvikler barn evnen til å se andres perspektiv og lærer å forstå ulikheter (empati og rolletaking), de kan lære å anerkjenne andres perspektiv og vise omsorg (prososial atferd). Barn kan lære å diskutere på en positiv måte og sette ord på egne følelser (positiv selvhevdelse). De kan utvikle forståelse for andres og egne svakheter og styrker. Erfaring og observasjoner av barnas konfliktløsning viser at det kan oppstå vennskap med god kvalitet og bevissthet om seg selv og andre som resultat av prosessen.

For å lære, og tilegne seg sosiale ferdigheter trenger barna kompetente voksne som er gode rollemodeller.

KOSTHOLD

«Gode vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan være livet ut.» (Rammeplanen) Utsikten barnehage ønsker å fremme et godt forhold til mat og tilby barna et sunt og variert kosthold. Vi ser på måltidene som viktige sosiale samlingspunkter i løpet av dagen og legger vekt på at det skal være gode rammer rundt måltidene. Det skal alltid være rom for sosialt samvær og tid for gode samtaler.

Ved å delta i mat- og måltidsaktiviteter, dyrking og stell av planter, ønsker vi å motivere barna til å ha et variert kosthold og ha et godt forhold til sunn mat, og til å få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat bidrar til god helse.

For å fremme og lære barna sunne matvaner, gjør vi dette i Utsikten barnehage:

- tilbyr frukt og grønt til alle måltidene
- serverer varm mat flere ganger i uken
- inkluderer barna i matlagingen
- legger vekt på å kjøpe kortreist og ferske råvarer
- har egen kokk og kjøkkenansvarlig på huset
- oppfordrer til sunne alternativer ved bursdagsfeiringer
- deltar i prosjektet «Sunne og aktive Liunger» (SAL)

FRILUFTSLIV

Utsikten barnehage ser på naturen som en viktig arena for barns læring og utvikling. I Rammeplanen står det at «barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider».

Vi har umiddelbar nærhet til skog og mark med skogen som nærmeste nabo og har to flotte leirplasser; en rett på utsiden av barnehagens gjerde og en litt lenger opp i skogen. På leirplassene har vi lavvo, bålpluss, hinderløype og ulendt terreng som barna ivrig utforsker. I tillegg går vi turer til andre steder i lokalsamfunnet og i nærmiljøet vårt. Vi har faste turplasser slik som Solplassen oppe i skogen, som ligger i en liten lysning blant blåbærlyng, og med flotte trær som barna liker å klatre og leke i. Barnehagen bruker også barnehagens fine uteområde til ulike uteaktiviteter.

Vi ønsker å fremme viktigheten av å ta vare på naturen og bevisstgjøre barna på dette, og slik bidra til bærekraftig utvikling. Vi jobber med å ha positive holdninger til friluftsliv, lek og turer ute. Barna oppmuntres til undring og oppdagelse i naturen, til kreativ lek gjennom bruk av naturmaterieil i forming og i lek. Barn er kroppslige aktive og uttrykker seg mye gjennom kroppen. Turer i skogen gir mulighet til bevegelse hvor motorikk og kroppsbeherskelse blir utfordret når de ferdes ute i ulendt terreng. Gjennom kroppslig aktiviteter ute og i naturen lærer barna verden og seg selv å kjenne.

PEDAGOGISK DOKUMENTASJON

Pedagogisk dokumentasjon er et arbeidsredskap for barna og de voksne i barnehagen, som brukes til refleksjon. Bilder, månedsplan, årsplan, handlingsplan og barnas egne arbeid er noen av de dokumentasjonene som brukes i barnehagen, og som gir barn og personale mulighet til å se og bearbeide erfaringene sine. De ansatte bruker forskjellige typer dokumentasjon i eget og felles vurderingsarbeid, til å lære av egen praksis og til utvikling av barnehagens pedagogiske virksomhet.

"gjennom pedagogisk dokumentasjon har vi mulighet til å se barnet på nytt - om og om igjen - og vi gjør oss synlige for oss selv."

(Hillevi Lenz Taguchi)

FAGOMRÅDER

Rammeplan for barnehager beskriver syv fagområder som skal ligge til grunn for innholdet i barnehagens tilbud. De syv fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold og skal sees i sammenheng. Gjennom blant annet prosjektarbeid og hverdags-aktiviteter vil flere fagområder alltid være representert samtidig.

Hvert år lager hver avdeling en handlingsplan som beskriver hva barnegruppene skal få erfaring med, og oppleve, innenfor de forskjellige fagområdene. Handlingsplanene reflekterer og synliggjør progresjonen i barnehagens innhold og viser hvordan barnehagen legger til rette for barn i alle aldersgrupper. Planene skal ha utspring i barnas interesser og legge til rette for opplevelser, lek og læring ut fra barnas alder, interesse og ønsker. Avdelingenes handlingsplan presenteres for foreldrene på først foreldremøte på begynnelsen av barnehageåret.

«Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger.»

(Rammeplanen)

Vi arbeider også ut i fra Lier kommunes satsingsområder for perioden 2015-2018 som er:

- Lek som læringsarena
- Språklig kompetanse
- Glade barn i fysisk aktivitet
- God pedagogisk ledelse

ÅRSPROSJEKT

Hvert år velger vi et spennende tema som årsprosjekt. Valg av tema og prosjekt springer ut i fra barnas interesser. Hvordan tema omhandles er opp til hver avdeling og varierer ut i fra barnas alder og avdelingenes valgte innfallsvinkel.

Prosjektarbeidet kulminerer i en årlig kunstutstilling, hvor vi stolt viser frem til familie og andre interesserte det vi har jobbet med i løpet av året. Mere informasjon om årsprosjektet er å finne i avdelingenes handlingsplan.

VÅRE AVDELINGER

Vi har fire aldersinndelte avdelinger. Informasjon om avdelingene og avdelingenes handlingsplaner legges ut på vår nettside sammen med årsplanen.

MEISENE

(1-2 åringer)

SPURVENE

(2-3 åringer)

UGLENE

(3-4 åringer)

HAKKESPETTENE

(4-5 åringer)

FORELDRESAMARBEID

Et godt samarbeid mellom foreldre og barnehagen er viktig for å skape trygghet og trivsel for barnet. For å imøtekomme dette etterstreber vi at barn og foreldre møtes med en positiv og åpen holdning. Vi ønsker en god informasjonsflyt med daglig kontakt og gjensidig utveksling av informasjon, og vil sørge for at foreldre får god informasjon gjennom avdelingens oppslagstavler, barnehagens hjemmeside og e-post. For å styrke samarbeidet gjør vi dette:

- Tilbyr foreldresamtale minst en gang i året og ellers etter behov.
- Invitere nye foreldre til "Første foreldresamtale" og "Nye barn og foreldre treff" ved oppstart i barnehagen.
- Holder foreldremøte 1 eller 2 ganger i året.

- Arrangerer flere årlige sammenkomster for, og med barnas familie; høstsuppe, Lucia, påskefrokost, sommerfest og en årlig kunstutstilling.
- Har foreldrerepresentanter som har mulighet til å påvirke barnehagens organisering og innhold gjennom deltakelse i SU og FAU.
- Har et styre sammensatt av representanter valgt av foreldre og ansatte.

FORVENTNINGER TIL FORELDRE

Vi forventer et godt samarbeid om det daglige, der foreldre viser interesse for barnets dag. Vi ønsker at foreldrene spør oss om noe er uklart, at de gir oss både ros og konstruktiv kritikk. Vi forventer at foreldre gir beskjed ved fravær, og dersom andre henter barnet. Vi ønsker at foreldre respekterer barnehagens rutiner og dagsplan, og blant annet unngår å levere under frokosten og overholder regler om syke barn.

FORELDRESAMTALER

Barnehagen tilbyr to foreldresamtaler i året, en om høsten og en om våren. En av samtalene er obligatorisk mens den andre er etter foreldrenes eget ønske. Foreldre kan ellers be om en samtale når de måtte ønske det. Barnehagen innkaller også til samtale ved behov. Alle skolestartere har en siste samtale før de begynner på skolen.

FAU

Foreldrearbeidsutvalget består av foreldrerepresentanter fra hver av de fire avdelingene i barnehagen og deres vararepresentanter. FAU velger igjen to personer til å være foreldrerepresentanter i SU. FAU har en miljøskapende rolle og organiserer blant annet dugnader og arrangementer for barn og foreldre. FAU avgjør hvert år hvilke arrangementer de vil gjennomføre.

SU

Samarbeidsutvalget består av foreldrerepresentanter, ansattes representanter og styrets representant. SU skal sikre et godt samarbeid mellom barnas foreldre og barnehagen, ta opp saker som er viktig for barnehagens innhold og virksomhet. Dette kan for eksempel være aktiviteter for barna, brukerundersøkelser, personalstatus, temaer til foreldremøter, driftsendringer osv.

Sakene kan være meldt inn av foreldre, FAU eller være noe SU selv ønsker å ta tak i.

SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

For å ivareta barns utvikling på en helhetlig og best mulig måte samarbeider barnehagen jevnlig med andre tjenester og offentlige hjelpeinstanser i kommunen.

Aktuelle samarbeidspartnere kan være:

- PPT - Pedagogisk Psykologisk Tjeneste
- Barneverntjenesten i Lier
- Grunnskolen
- Helsestasjon i Lier
- Utdanningsinstitusjoner
- Andre barnehager
- Lier kommune

VELKOMMEN TIL UTSIKTEN BARNEHAGE!